

ה"ת 22842/10/22 - משטרת ישראל/ מפלג הונאה ופשיעה כלכלית ירושלים נגד מוחמד חלאילה 2. אורות הצפון מ.ח. בע"מ, ח.א.ח. תאורה בע"מ, מהא חלאילה, טייב חלאילה, כאמלה חלאילה

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 22842-10-22 אורות הצפון מ.ח. בע"מ ואח' נ' משטרת ישראל/ מפלג הונאה ופשיעה
כלכלית ירושלים

לפני המבקשת	כבוד השופטת דנה עופר
נגד המשיבים	משטרת ישראל/ מפלג הונאה ופשיעה כלכלית ירושלים
	1. מוחמד חלאילה 2. אורות הצפון מ.ח. בע"מ 3. ח.א.ח. תאורה בע"מ 4. מהא חלאילה 5. טייב חלאילה 6. כאמלה חלאילה

החלטה

1. לפניי בקשה נוספת להארכת תוקף החזקת תפוסים בידי המבקשת, למשך 180 ימים נוספים.

התפוסים מוחזקים בידי המבקשת מאז 25.7.22, דהיינו - למעלה משנה. בין התפוסים - 6 כלי רכב, כלי שיט, חשבונות בנק (כ-640,000 ₪), מזומן (כ-70,000 ₪), 6 נכסי נדל"ן, סוסים.

שווי הרכוש המוחזק נאמד בכ-12 מיליון ₪, אם כי על פי דו"ח סיכום התפוסים לחילוט מאוגוסט 2023 (דע/2) שווי זכויותיו של המשיב מס' 1 באותה נכסים נאמד בכ-6.8 מיליון ₪ (בקיזוז משכנתאות על נכסי נדל"ן).

החקירה טרם הסתיימה, ועל כן עתרה המבקשת ביום 16.7.22 להארכה נוספת של תוקף החזקת התפוסים, למשך 180 ימים נוספים.

המשיבים הגישו תגובה בכתב, ודיון בבקשה התקיים ביום 21.8.22.

עמוד 1

2. כפי שפורט בהחלטה מיום 31.1.23, מתנהלת חקירה בחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר לביצוע פשע, עבירות לפי פקודת מס הכנסה ולפי חוק המע"מ וכן שיבוש הליכי חקירה.

נמצא כי קיים חשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות לחשודים, וכי קיימת עילה להותרתם תפוסים בידי המבקשת למשך 180 ימים ממועד הבקשה. עם זאת, נקבע ביחס לתפוסים שונים מנגנון המאפשר שחרור התפוסים כנגד הפקדה (כלי רכב וסוסים).

3. בהחלטה אחרת שניתנה ביום 31.1.23 (בתיק ה"ת 22844-10-22) הוריתי על השבת תכשיטים ואביזרי אופנה למשיבה מס' 4 וכן על החזרת רכב תפוס לידיה (כפוף להפקדת ערובה).

4. ערר שהוגש על ההחלטות הנ"ל לביהמ"ש המחוזי בחיפה (ע"ח 66099-02-23, 66230-02-23) נדחה (כב' השופט א' פורת, 30.3.23).

5. ביום 26.6.23 ניתנה במסגרת תיק זה החלטה נוספת, ביחס לבקשת המבקשת למתן הוראות לעניין מכירת תפוסים - סוסים, כלי רכב וכלי שיט.

בעניין **הסוסים** התפוסים הגיעו הצדדים להסכמה בדבר שחרורם כנגד הפקדת סך 50,000 ₪ ורישום משכון. למרות ההסכמה, הסוסים לא שוחררו, שכן לא נמצאה דרך לרישום משכון. בדיון שהתקיים ביום 21.8.23 הודיעה המבקשת על כך שהיא מסכימה לוותר על דרישת המשכון, ולשחרר את הסוסים כנגד ההפקדה הכספית בלבד. מהודעה שהגישה המבקשת ביום 8.10.23 עולה, כי ההפקדה טרם בוצעה, וכי הסוסים עדיין לא שוחררו.

בעניין **כלי השיט** נקבע כי המבקשת רשאית להעמידו למכירה במכרז פומבי, וכי כספי המכירה יופקדו בקרן החילוט (לצד הוראות נוספות שניתנו לעניין זה).

בעניין **הרכבים** ניתנה החלטה לעניין אופן קביעת שוויים לצורך ביצוע ההפקדה שעליה הוריתי בהחלטה קודמת.

6. גם על החלטה זו הוגש ערר (ע"ח 24547-07-23).

לאחר דיון בערר החליט ביהמ"ש המחוזי (כב' השופט באומגרט), כי ביצועה של ההחלטה יעוכב, מכיוון שבניתיים חלף זמן, ובימ"ש השלום עתיד לדון בבקשה נוספת להארכת תוקף החזקת התפוסים - היא הבקשה שבפניי כעת.

7. בעיקרו של דבר טוענת המבקשת, כי החקירה לא הסתיימה. מדברי ב"כ המבקשת מהדיון ביום 21.8.23 עלה, כי החקירה צפויה להסתיים בתוך חודשיים-שלושה (בהתחשב בתקופת חגי תשרי), וכי במהלך תקופה זו יועבר התיק לפרקליטות.

לטענת המבקשת, מדובר בחקירה מורכבת, שאורכת זמן, וישנן פעולות חקירה נוספות שיש לבצען בטרם העברת התיק לפרקליטות, כפי שפורט בדו"ח סודי שהוצג בדיון וסומן דע/1.

8. ב"כ המשיבים טען בתגובתו, כי היקף העבירות הנטען על ידי המבקשת (יותר מ-120 מיליון ₪) אינו סביר ואינו מוסבר, ואינו מתיישב עם מחזור העסקים של החברות המשיבות, על פי שומות מס הכנסה.

עוד טען ב"כ המשיבים, כי בדיון שהתקיים בביהמ"ש המחוזי, בפני כב' השופט פורת, הצהיר נציג המבקשת, כי החקירה עתידה להסתיים במהלך ימי הארכת התוקף שאושרו (דהיינו עד ליום 11.7.23); והנה, בניגוד להצהרה זו, התבקשה ביום 16.7.23 הארכה נוספת של 180 יום.

לטענת ב"כ המשיבים, היה על המבקשת לתמוך את בקשתה בתצהיר, ולהגישה בידי פרקליט לבית המשפט המחוזי, בהתאם להוראות סעיף 136 לפקודת הסמים המסוכנים, שאליה מפנה סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון. בקשה מעין זו אף מוגבלת לתקופה של 90 יום. על פי הנטען, הבקשה אינה עומדת בדרישות אלו שבחוק.

עוד נטען, כי למעשה היחידה החוקרת לא ניצלה באופן ראוי את התקופה שעמדה לרשותה, ולא ביצעה פעולות חקירות בקצב הולם. החשוד המרכזי לא נחקר פעם נוספת, וכעת בחלוף שנה ממועד התפיסה, יש להורות על שחרור התפוסים.

ב"כ המשיבים הוסיף וטען, כי בין יתר התפוסים ישנן ג' דירת הוריו של החשוד המרכזי, הם המשיבים מס' 5-6, אלא שמדובר בדירת ההורים, שבה נולד המשיב מס' 1 וגדל. אמנם נקבע לעניין זה בהחלטה שניתנה בתיק אחר (ה"ת 34941-09-22, מפי כב' השופטת טנוס) שעולות תמיהות מחקירת המשיבה מס' 6, אולם לטענתו אין די בכך על מנת להצדיק הותרת הדירה תפוסה, כמו גם הכספים שנתפסו באותה דירה.

9. להשלמת התמונה יצוין, כי במעמד הדיון הודיע ב"כ המבקשת, כי היקף העבירה אינו נאמד עוד בסכום של 120 מיליון ₪, אלא בהיקף של 36.5 מיליון ₪ לערך, על פי הערכה עדכנית שבוצעה. לטענת המשיבים, שינוי כה גדול בעמדת המבקשת מלמד על כך שהחשדות אינם מבוססים כלל.

דיון והכרעה -

10. ראשית, אדרש לטענת המשיבים, כי היה על המבקשת להפנות בקשתה לביהמ"ש המחוזי, בהתאם לסעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים, ולסעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון.

טענה זו אני שבה ודוחה, כפי שדחיתי כבר בהחלטה מיום 26.6.23:

בבש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** (15.3.17) נקבע, כי חוק איסור הלבנת הון מתווה שני מסלולים אפשריים לתפיסת רכוש לצרכי חילוט לפני הגשת כתב אישום, האחד - על פי פקודת הסמים המסוכנים, והשני - על פי פקודת סדר הדין הפלילי, שאליה מפנה סעיף 26(א) לחוק איסור הלבנת הון. המבקשת פעלה במסלול השני, והיא רשאית לעשות כן.

11. שנית, אזכיר כי כבר נקבע קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות בידי המשיבים, או מי מהם, במסגרת ההחלטה מיום 31.1.23. על החלטה זו הוגש ערר, שנדחה.

עם זאת ראוי לציין, כי בעוד שבתחילת החקירה ייחסה המבקשת למשיבים ביצוע עבירות בהיקף של כ-120 מיליון ₪, הרי שכעת על פי ההערכות המעודכנות, היקף זה פחת באופן משמעותי, ועומד על כ-36 מיליון ₪ "בלבד". עובדה זו אמנם פוגמת, במידה מסוימת, בטיב מסקנותיה של היחידה החוקרת; אולם, בשים לב למורכבות החשדות, כפי שעולה מהדו"ח הסודי העדכני שהוצג לעיוני, גם הערכת היקף העבירות אינה משימה פשוטה, ומכאן השוני בהערכה שהתגבשה עם הזמן ועם התקדמות החקירה וניתוח התוצרים שהתקבלו.

מכל מקום ראוי להבהיר, כי גם לאחר ההערכה החדשה של היקף העבירות, שווי הנכסים שנתפסו נופל משמעותית מהיקף העבירות המיוחס לחשודים.

12. השאלה שעל ביהמ"ש לבחון כעת היא, האם יש מקום להארכת נוספת של החזקת התפוסים בידי המבקשת, לנוכח קצב התקדמות החקירה עד כה, ולנוכח הצפי להשלמת החקירה בהמשך.

ראשית יש לציין, כי עסקינן בחקירה מורכבת. הדו"ח הסודי (דע/1) מלמד על פעולות חקירה רבות, בכיווני חקירה שונים, שבוצעו לאורך הזמן. פעולות החקירה התבצעו גם במהלך תקופת ההארכה הקודמת, ולא רק לקראת הגשתה של הבקשה החדשה, כפי שנטען.

פעולות החקירה הנוספות שנדרשות לביצוע פורטו בסעיף 3 (עמ' 46 מתוך 47) של הדו"ח. אין מדובר בהיקף גדול של פעולות נוספות, ולכן אני סבורה כי הערכת ב"כ המבקשת בדיון מיום 21.8.23, כי הדבר יתבצע בתוך כחודשיים הייתה סבירה.

ומנגד, ראוי להידרש להצהרת ב"כ המבקשת בפני ביהמ"ש המחוזי, כי החקירה עתידה להסתיים עד חודש יולי 2023 (ראה לעניין זה סעיף 10 להחלטת כב' השופט פורת בע"ח 66099-02-23). גם אם הייתה זו תקווה שנכזבה, הרי שלא כך הוצגו הדברים בפני ביהמ"ש המחוזי ובפני המשיבים, ומותר היה למשיבים לצפות, על סמך על אותה הצהרה, שהחקירה אכן תסתיים ושהמבקשת תגבש מסקנותיה בשלב זה. עמדת המבקשת בדיון מיום 21.8.23 עמדה בניגוד להצהרתה בפני ביהמ"ש המחוזי.

כאשר מחד גיסא, נמצא, כי הארכת תוקף החזקת התפוסים למלוא התקופה המבוקשת - סבירה מבחינת צרכי החקירה, ומאידך גיסא נמצא, כי הבקשה עומדת בניגוד להצהרת המבקשת בפני ביהמ"ש המחוזי; אני סבורה כי הדבר צריך לבוא לידי ביטוי בשחרור של חלק מהתפוסים, וזאת אף בשים לב לפרק הזמן המשמעותי שחלף מאז נתפסו.

13. כידוע, על ביהמ"ש לשקול את מידתיות התפיסה, בשים לב לפגיעה בזכות הקניין ולפרק הזמן שלאורכו מתמשכת התפיסה. על ביהמ"ש לבחון, אם ניתן להגשים את תכלית התפיסה באמצעות חלופה נאותה, אשר פגיעתה בזכות הקניין פחותה יותר.

מאז תפיסת הרכוש נשוא הבקשה ועד עתה חלפה כבר תקופה של יותר משנה. מדובר בפרק זמן משמעותי. אף שחקירות מעין אלו אורכות, על פי רוב, זמן ניכר, ולעתים גם שנים, ככל שחולף הזמן נעה נקודת האיזון בין האינטרס הציבורי לחילוט רכוש לבין זכות הקניין של הפרט.

לאור השיקולים הללו, ואף שאני סבורה כי נכון יהא להאריך את תקופת התפיסה למשך פרק הזמן המבוקש, אני סבורה שיש להחריג מכך חלק מהרכוש, ובכך למתן את מידת הפגיעה בקניינם של המשיבים.

14. על מנת לאזן, במידה מסוימת, בין האינטרסים הנוגדים, אני סבורה כי ראוי לעת הזו שלא להאריך את תפיסת הדירה של המשיבים מס' 5-6, שהם הוריו של המשיב מס' 1 (הוא החשוד המרכזי בפרשה). כך גם, אין להאריך תוקף תפיסתם של כספים (מזומן, בשקלים ובמט"ח) שנתפסו בבית ההורים, המשיבים 5-6. יובהר, כי חומר החקירה אינו מצביע על חשדות ברורים ביחס להורים.

למרות החשדות העולים מחומר החקירה שהוצג לעניין הבעלות בבית ההורים (חומר שסומן ע"י כב' השופט טנוס במ/1 ביום 14.2.23), אני סבורה כי מאחר וחשדות אלו לא עובו ולא בוססו מאז, הרי שההנחה היא שבית ההורים הוא אכן בבעלותם (על פי חומר החקירה, הבית גם רשום על שם האב, המשיב מס' 5). כך גם לעניין הכספים שנתפסו בבית ההורים, החשדות נותרו בעינם מאז חקירת המשיבה מס' 6 ועד היום, ולא מצאתי התייחסות לעניין זה בדו"ח הסודי (לא שהנושא נחקר, ולא שהחשד שמדובר בכספי המשיב מס' 1 התחזק).

לאור האמור, הרי שבנקודת הזמן הנוכחית, יש מקום, לטעמי, להשיב למשיבים מס' 5-6 כספים שנתפסו בביתם,

וכן לבטל את צו המניעה ביחס לדירת מגוריהם (ברחוב משה צורי 5 בעכו).

15. ראוי להבהיר, כי דרישת המידתיות באה לידי ביטוי גם במסגרת החלטה קודמת, שבה ניתנה אפשרות למשיבים לשחרר כלי רכב וסוסים כנגד הפקדה ומילוי תנאים נוספים.

אמנם התפוסים לא שוחררו עד היום, משלא קיימו המשיבים את התנאים; אולם, האיזון בין זכות הקניין של המשיבים לבין אינטרס החילוט בא לידי ביטוי במתן האפשרות לשחרר את התפוסים בתנאים שנקבעו זה מכבר.

16. לאור האמור לעיל, אני מורה:

א. על הארכת תוקף החזקת כלל התפוסים בידי המבקשת, למשך 180 יום החל מיום הגשת הבקשה (16.7.23);

ב. האמור בסעיף א' לעיל לא יחול על דירת המגורים של המשיבים מס' 5-6, ולא יחול על כספים שנתפסו בדירה זו. אלו יוחזרו למשיבים 5-6;

ג. המשיבים רשאים לפעול להפקדת כספים לשחרור תפוסים על פי החלטות קודמות, ובלבד שייעשו כן בתוך 10 ימים. מכירת התפוסים בהעדר הפקדה כפופה להחלטות ערכאת הערעור לעניין עיכוב החלטות קודמות.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים.

החזרת התפוסים על פי האמור בסעיף 16(א) לעיל - בתוך 10 ימים מקבלת החלטה זו.

נציגי המבקשת יפנו למזכירות ויודיעו מתי הם יכולים להגיע לקבל את חומרי החקירה מלשכתי.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"ד, 23 אוקטובר 2023, בהעדר הצדדים.